

І. С. Пуцята

старший викладач кафедри ЖЗМК
Інституту права, психології та інноваційної освіти
e-mail: Iryna.S.Putsiata@lpnu.ua, ORCID: 0000-0001-9047-6245
Національний університет «Львівська політехніка»
вул. Князя Романа, 3, м. Львів, Україна, 79000

ПРИНЦИПИ ПОРУШЕННЯ ЕСТЕТИКИ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО МОВЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ВЕДУЧИХ «24 КАНАЛУ» – КАТЕРИНИ СОЛЯР ТА АРТЕМА ОВДІЄНКА

Мета дослідження полягає у здійсненні аналізу принципів порушення естетики телевізійного мовлення на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдїєнка.

Методологічною основою дослідження є системний, порівняльний, а також метод індукції. Так, системний метод був використаний з метою виявити цілісність наукових поглядів українських і зарубіжних дослідників щодо специфіки спілкування та мовленнєвої поведінки ведучого на телебаченні. Порівняльний метод дав змогу проаналізувати принципи порушення телевізійного мовлення на «24 каналі» ведучих Катерини Соляр та Артема Овдїєнка. Метод індукції був використаний для дослідження інформаційного матеріалу за допомогою аналізу загальних висновків.

Результати. Відповідно до проведеного дослідження, телевізійне мовлення ведучих Катерини Соляр та Артема Овдїєнка на «24 каналі» містить значну частку мовних та мовностилістичних огріхів. Крім того, для ведучих характерна неправильна вимова, вони часто використовують росіянізми та деякі розмовні, просторічні та жаргонні слова.

Отже, аналізуючи принципи порушення телевізійного мовлення на «24 каналі» ведучих Катерини Соляр та Артем Овдїєнка важливо зазначити, що у них переважають росіянізми та неприродна вимова звуків в українській мові, вживання кальок з російської мови.

Наукова новизна. Вперше проаналізовано принципи порушення естетики телевізійного мовлення на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдїєнка.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати та висновки можуть бути використані для формування естетичного мовлення на телебаченні для мовного виховання всіх соціальних верств наших громадян, підвищення рівня культури мовлення, виховання шанобливого ставлення до української мови.

Ключові слова: естетика, телевізійне мовлення, засоби масової комунікації, лексико-морфологічні архаїзми, інформаційний простір.

І. Вступ

Засобом масової комунікації виступає телебачення, для якого характерні власні виражальні засоби, а саме: текстові, звукові, зображувальні, екранні та комп'ютерні. Але важливо зазначити, що саме мовлення є ключовим його засобом. Телебачення передає усну мову, відповідно істинне відродження такої мови має зв'язок з ним. Як відомо, у громадян завжди існує потреба в комунікації завдяки усній мові, і найбільш успішно її задовольняє телебачення [4; 6, с. 67].

Телевізійне мовлення та його детальне вивчення набуває особливої актуальності в періоди, коли кожний громадянин і суспільство загалом потребують оперативної та якісної інформації.

Однією з вимог і особливістю ефірного мовлення є дотримання стандартів професійної етики, які гарантують об'єктивність, забезпечення права на відповідь і перевірку інформаційних матеріалів, насамперед дотримання принципів естетики телевізійного мовлення. Усе це вимагає від ведучих дотримання етично-моральних норм, усталених у соціумі норм поведінки та спілкування. Підготовка інформації, використання слів, що принижують честь та гідність особистості, чи замовчування важливих тем є прикладами порушення сформованих стандартів.

Естетика мовлення сьогодні є актуальною для ведучих телевізійних програм, це пов'язано з тим, що наша країна протягом багатьох років переживає швидкий розвиток інформаційних телепродукції, де основною постаттю виступає ведучий, який протягом усього ефіру працює в розмовному форматі, а глядачі мають можливість спостерігати за моделлю поведінки та естетикою мовлення його.

Проаналізувавши наукові праці з досліджуваної проблематики, необхідно зауважити, що останнім часом значна кількість науковців акцентували увагу на вивченні специфіки спілкування

та мовленнєвій поведінці ведучого на телебаченні, серед яких: А. Алібаєв [9], К. Ващенко [1], Я. Здор [3], Д. Мой та М. Ордольф [6], З. Сарбашева [12], О. Сербенська [6]. Вони визначили типологію мовних помилок на українському телебаченні, та акцентували увагу на вивченні ефірного мовлення у відносинах з усною мовою, аналізували тактику та стратегію поведінки ведучих, а також розглядали мовленнєвий етикет як сукупність норм і стереотипів спілкування.

Крім того, важливе місце відіграли наукові праці вчених: Ю. Єлісавенка [2], Н. Касянчука [4], Д. Ашурова та Н. Саломова [10], – які висвітлювали проблему національної специфіки мовленнєвого етикету та основні проблеми та наслідки впливу телебачення.

Проаналізувавши наукові праці вищезазначених учених, можемо констатувати, що принципи порушення естетики телевізійного мовлення недостатньо досліджені, тому вимагають подальшого наукового вивчення. Актуальність дослідження полягає в необхідності детального вивчення теми «Принципи порушення естетики телевізійного мовлення на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдієнка.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета дослідження полягає у здійсненні аналізу принципів порушення естетики телевізійного мовлення на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдієнка.

Реалізація поставленої мети передбачає виконання таких завдань: розглянути принципи телевізійного мовлення; проаналізувати порушення принципів естетики телевізійного мовлення у ведучих каналу.

Методологічною основою дослідження є системний, порівняльний, а також метод індукції. Так, системний метод був використаний з метою виявити цілісність наукових поглядів українських і зарубіжних дослідників щодо специфіки спілкування та мовленнєвої поведінки ведучого на телебаченні. Порівняльний метод дав змогу проаналізувати принципи порушення телевізійного мовлення на «24 каналі» ведучих Катерини Соляр та Артема Овдієнка. Метод індукції був використаний для дослідження інформаційного матеріалу за допомогою аналізу загальних висновків.

III. Результати

Сьогодні важливим засобом впливу на громадськість виступає телебачення, яке є частиною інформаційного потоку, що доповнює, поглиблює та розвиває інформаційний зріз сучасної картини світу. Крім того, телебачення впливає на цільову аудиторію не лише змістовним наповненням, а й естетичним мовленням. У зв'язку із цим ведучий має бути відповідальним за зміст інформації та за естетичність свого мовлення [8, с. 91].

Проаналізувавши наукові джерела [9; 10; 12], вважаємо за необхідне розглянути зовнішні естетичні засоби усного мовлення, до яких входить:

- комплекс звуків (довгота та короткість голосних звуків, поєднання тонічного або мелодійного наголосу, рівномірне чергування впорядкованих мовних та звукових елементів, повторюваність звуків, що характеризується періодичністю, посилення виразності мовлення, повторення голосних звуків, акцентуація, дотримання пауз у процесі мовлення);

- складова структури слова (суфікси, які надають словам емоційного забарвлення та виразності);

- лексико-морфологічні архаїзми;

- стилістичне використання багатозначних слів омонімів, синонімів;

- образотворчі засоби наочності.

Фахівець телерадіожурналістики Ю. Єлісавенко підкреслював, що для ведучого важливе значення відіграє не лише зміст інформаційного повідомлення, але й правильно вжиті в ефірі наголос, вимова та слово. А порушення принципів естетики телевізійного мовлення позначаються на культурі мови телеведучого і викликають недовіру до нього і наданої ним інформації [2, с. 170].

Інформаційний простір сьогодні заповнила значна кількість інформації негативного змісту, у зв'язку з останніми подіями, що відбуваються в Україні, призводить до залякування та провокацій громадян. Тому професійна та відповідна робота ведучих на телебаченні виступала тим каталізатором, що спонукало суспільство прокинутися та змусило державу поважати його погляди й інтереси.

Сьогодні телевізійне мовлення має бути соціально актуальним, естетичним та зрозумілим за змістовним наповненням. Крім того, особливого значення набувають зміст і форма подачі інформаційних повідомлень, які мають бути як одне ціле. На основі цього ведучі на телебаченні мають, перш за все, орієнтуватись на глядачів і підбирати актуальні теми для виступу; володіти фактами для надання достовірної інформації; бути відкритими, правдомовними, випромінювати впевненість; уміти презентувати свою точку зору до глядачів; уміти комунікувати на рівних з цільовою аудиторією; постійно пам'ятати про власні соціальні обов'язки та обмеження, тобто ведучий має правильно поєднувати норми усної форми літературної та розмовної мови, використовуючи жаргон в програмних межах. Крім того, журналісти на телебаченні мають вимовляти слова чітко та зрозуміло.

Отже, вважаємо за необхідне розглянути принципи телевізійного мовлення:

Принцип розмовності, що характеризується використанням лексики на економних засадах, недопущення вживання зайвих слів; дотримання чіткої структури виступу, який має бути зрозумілим та ґрунтуватися на фактах та новизні, при цьому кожне слово має бути наповнене глибоким змістом; а для кращого розуміння інформаційного повідомлення необхідно застосовувати образні порівняння й вислови; початок і кінець виступу має мати інформаційне навантаження, щоб зберігався елемент стресу. Крім того, у кінці прямого ефіру ведучі мають використовувати ритмізовані фрази.

Наступним принципом є **діалогізація**, що включає в себе бажання та відповідний рівень готовності в співрозмовників висловити свою точку зору, що викликає необхідність готувати учасників бесіди, а також акцентувати увагу на запитих глядачів, а також готовність ведучого сприймати та здійснювати оцінку поглядів співрозмовників, активно взаємодіяти з ними та проявляти зацікавленість до теми. При цьому цільова аудиторія має відчувати професійну компетентність ведучого та розуміти його думки. Крім того, кожний виступ, має бути побудований з урахуванням реакції глядача-слухача. Як відомо, найефективнішою формою посилення емоційного сприйняття інформаційного матеріалу є включення діалогу в монолог [1, с. 24].

Третій є принцип **інтимізації**, тобто створення в процесі комунікації з глядачами довірливої атмосфери на телебаченні, що реалізується через періодичне звертання до цільової аудиторії, а також прояв під час телевізійного мовлення індивідуально-психологічних якостей ведучого, посилення на власний практичний досвід та своє бачення проблемного питання. Професіоналізм ведучого характеризується тим, що на телебаченні він може бути самим собою та не боїться власних недоліків, а вміє перетворювати їх на жарт та на елемент своєї привабливості.

Благозвуччя є четвертим принципом, що характеризується неправильною фонетичною можливістю словесного звучання, відсутність культури мови, недотримання мовних особливостей глядачів призводить до неуспішного виступу. Дотримуючись цього принципу, ведучому необхідно уникати постійного повторення однакових звуків, неблагозвучних та незрозумілих висловів, важких для сприйняття слів. Перш за все, ведучому потрібно пояснювати складні і спеціальні терміни, якщо він їх озвучив, оперувати цифрам, посилаючись на статистичні дані, правильно ставити наголос. Крім того, не допускається застосування на телебаченні ведучими неправильного відмінювання слів, без потреби не використовувати суржик, ненормативну (жаргон, сленг, просторіччя) та стилістично знижену лексику (вульгаризм, лайливі слова), надумані факти, які не є кимось підтвердженими, не зловживати запозиченням і калькою з іноземних мов [3, с. 240].

Кожний ведучий, який працює на телебаченні має уникати такі помилки, як: заміна дзвінкого приголосного парним глухим наприклад, [б] – [п], [д] – [т]; неправильне наголошення слів; м'яка вимова шиплячих приголосних; вживання слів у невластивому значенні; порушення лексичної сполучуваності; нерозуміння тексту як у цілому, так і змісту; використання запозичених слів іноземного походження; застосування маловідомих термінів та позначень, без надання детального пояснення; вживання зайвих та безглузких у певному контексті слова, а також необґрунтованих тверджень і висловів, повторів думок; застосування незнайомих іноземних слів без перекладу [5, с. 63].

Необхідно зазначити, що кожен ведучий на телебаченні має володіти словом, що вимагає великої гнучкості, швидкості в прийнятті рішень та вмінні адаптуватися до непередбачених ситуацій.

Досліджуючи телепрограму «Новини» на «24 каналі», можна відзначити, що телевізійне мовлення ведучих не ідеальне. Отже, існує проблема порушення принципів естетики телевізійного мовлення у ведучих каналу.

У контексті нашого дослідження, на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдієнка проаналізуємо принципи порушення естетики телевізійного мовлення.

Важливо зазначити, що естетичність мовлення ведучого у наукових джерелах розглядається як реалізація його естетичних уподобань через застосування естетичних потенцій мови. При цьому, правильно підібраний темп і звучність мовлення, намагатися не допускати нагромадження приголосних або голосних, різні типи синтаксичних структур, правильно підібрані цитати або фразеологізми, тощо, тобто всі ці засоби мови роблять телевізійне мовлення естетично привабливим для глядачів [11; 13, с. 51].

Переглядаючи різні випуски новин, відмічаємо, що ведучі намагаються використовувати менше суржикізмів та естетизувати усне слово. Але, в наш час, необхідно подолати існуючі стереотипи. Слушним на наш погляд, є позиція дослідниці О. Сербенської, яка у своїх працях зазначала, що на початку виникає узагальнене поняття, потім його відмічають словом, тренують повтореннями та авторитетами, до того моменту, коли слово не стає почуттям-переконанням [7, с. 34].

Як показують результати проведеного дослідження, телевізійне мовлення ведучих Катерини Соляр та Артема Овдієнка на «24 каналі» містить значну частку мовних та мовностилістичних огріхів. Найчастіше відмічаються наступні: вживання слів, у яких наближується до (а)

ненаголошений (о), наприклад: *голосування, говорю, окремої танкової бригади, здобуток, робота, Росія, тому, один*. Крім того, у ведучої Катерини Соляр трапляється неправильне наголошування слів – *часу, помилка водія, зрідка трапляється, якщо*. Відповідно до нашого дослідженнями, найчастіше Катерина Соляр не правильно наголошує такі слова як: «мережа», «не ризикне»; «завжди», «Бахмуті», не ставлячи наголос на останній склад замість другого. Крім того, вона часто вживає ненормативну лексику – «глуха баба не бачить цього», «манатки», «зуб даю», «маленькі люди», «кляті вороги». Артем Овдієнко вживає такі слова, як: «наволоч, яка прийшла нас вбивати», «на голову не налазить», «диктаторам доморощеним, які намагалися владу взяти у свої руки», «зламати хребет свого народу», «задворках Європи», «Президент відкриває ногами двері в Білий дім», «сцикливий бункерний дед».

Крім того, ведучі на початку ефіру завжди звертаються до глядачів такими словами, як: «Величний народ, величній країні!» (К. Соляр), «Доброго вечора, ми з України» (А. Овдієнко), що підсилює емоційну складову.

Аналізуючи випуски «Новин» на «24 каналі» ведучі Катерина Соляр та Артем Овдієнко активно застосовують «шокання», тобто вони ігнорують загальноприйняті норми вимови шиплячих приголосних української мови [ч], [ш] і [щ], наприклад: «*що буде далі*» (К. Соляр), «*що тут таке?*», «*що ти таке верзеш*» (А. Овдієнко).

Для ведучих характерна неправильна вимова, вони часто використовують росіянізми та деякі розмовні, просторічні та жаргонні слова. Наприклад, Катерина Соляр у одному з ефірів говорила «...незважаючи на те, що слово «ДЕТИ» було чітко написано російською мовою перед драматичним театром, у них даже «мускул не дрознуло на лице» перед знищенням»; «дуже интересно»; «давайте постепенно» (К. Соляр), «...сумую за беззаботной улыбкой», «накриється медным тазом» (А. Овдієнко).

Саме через помилки в ефірі «24 каналу» масово поширюється неграмотність цільової аудиторії. Здебільшого відчувається, що ведучі в повсякденному користуються російською мовою, у зв'язку з цим, дуже часто припускаються помилок в мовленні, коли говорять українською.

Часто ведучі у ефірі використовують і такі вислови, що естетизують слово та думку, підвищуючи інтелектуальну культуру глядачів, а саме: «*кожний раз як якийсь новий level, який нам потрібно підкорити з Вами*». Ведуча Соляр вживає у своєму мовленні слово «*нелюди*» в контексті розповіді про окупантів, «*яким взагалі не відомо слово «любов», оскільки їх не спиняли ні діти, ні жінки*». Подекуди журналісти вдаються до гри синонімів. Наприклад, слово «*крадуть*» замінюють естетично привабливішим «*цупити*».

Ведучі нехтують формами кличного відмінка та вживають нехарактерні українській мові пестливі форми – «*Джойсенюка*», «*Людочка*».

Аналізуючи принципи порушення телевізійного мовлення на «24 каналі» ведучих Катерини Соляр та Артема Овдієнка важливо зазначити, що у них переважає росіянізми та неприродна вимова звуків в українській мові, вживання кальок з російської мови.

Найменше помилок є у телевізійному мовленні Артема Овдієнка, а найбільше – в Катерини Соляр. Крім того, можемо виокремити типові помилки: фонетичні («*всьо*» замість «*все*»), лексичні («*добиватися розгляду*» замість «*домагаються*»; «*ущемлює права*» замість «*порушує*»), морфологічні та синтаксичні, так, наприклад: помилки у вживанні прийменникових конструкцій з такими прийменниками, як: «*від початку доби*» (А. Овдієнко) необхідно замінити «*з початку доби*»; «*по рекомендації як вберегтися від ракетної небезпеки*» необхідно замінити «*за рекомендацією...*»; стилістичні помилки: «*слухайте мене сюди*» (К. Соляр). А також простежується постійне повторення однакових і подібних слів, наприклад: «*росіяни на Херсонщині будуть стояти до кінця, потім сидіти до кінця, а потім лежати до кінця*» (К. Соляр), а як відомо тавтологія ускладнює сприйняття змісту повідомлення.

Крім того, ведучі «24 каналу» намагаються увиразнити власну мову за допомогою таких стилістичних засобів, як епітети, метафори або парафрази, що надають їхньому мовленню індивідуальність, виразність, естетичну забарвленість, неповторність, оригінальність. Але Катерина Соляр та Артем Овдієнко не дотримуються принципів телевізійного мовлення, зокрема все частіше вони використовують просторіччя, суржик, жаргонізми, сленг, і як наслідок, що глядачі, особливо молоде покоління, вбирають ці слова починають використовувати їх в повсякденному спілкуванні.

IV. Висновки

Проаналізувавши принципи порушення телевізійного мовлення на прикладі ведучих «24 каналу» – Катерини Соляр та Артема Овдієнка, можемо зробити висновок, що їх мовлення є виразне, але швидко, простежується повторення однакових і схожих звуків, неблагозвучних мовних форм і висловів, важких за вимовою та сприйняттям сполучень звуків і слів. У своїй вимові ведучі порушують лексичні норми, використовують ненормативну лексику. Крім того, Катерина Соляр та Артем Овдієнко використовують необдумані повтори, та слова-паразити.

Тому одним з основних завдань культурної України має стати формування естетичного мовлення на телебаченні для усіх соціальних верств наших громадян, підвищення рівня культури мовлення, виховання шанобливого ставлення до української мови.

Список використаної літератури

1. Ващенко К. О. Типологія мовних помилок на українському телебаченні та в соціальних мережах. Слов'янськ, 2020. 48 с.
2. Єлісовенко Ю. Культура і техніка мовлення в телерадіожурналістиці. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=306> (дата звернення: 09.09.2023).
3. Здор Я. О. Помилки на телебаченні. мовлення ведучих. *Юність науки – 2021: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : зб. тез XI Міжнар. наук.-практ. конф., м. Чернігів, 25–26 березня 2021 р. : у 2 ч. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. Ч. 2. С. 239–241.
4. Касянчук Н. В. Вплив телебачення: проблеми та наслідки. Матер. XLVII наук.-тех. конф. підрозділів ВНТУ, м. Вінниця, 14–23 березня 2018 р. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4611> (дата звернення: 08.09.2023)
5. Кобякова І. К., Таран Л. О. Аналіз лексичних одиниць засобів масової інформації. *Соціальногуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства* : матер. V Всеукр. наук. конф., м. Суми, 20–21 квітня 2017 р. Суми : СумДУ, 2017. С. 62–64.
6. Мой Д., Ордольф М. Телевізійна журналістика: практична журналістика / пер. з нім.: В. Климченка. Київ : Академія української преси ; Центр вільної преси, 2019. Т. 62. 234 с.
7. Сербенська О. А. Ефірне мовлення у взаєминах з усною мовою. *Телевізійна й радіожурналістика* : зб. наук.-метод. праць. Львів, 2002. С. 32–37.
8. Соломін Є. Телевізійні новини. Луганський досвід : монографія. Ужгород : ФОП Береза А. Е., 2015. 209 с
9. Alibaev A. N. Norms of speech communication: speech etiquette. *Bulletin of the Osh state University*. 2016. № 3–2. P. 238–241.
10. Ashurova D., Salomov N. The national specificity of speech etiquette. *Science. Education. Personality*. 2015. № 3. P. 22–25.
11. Rodriguez M. Fact-Checking vs. Fake News: confirmation journalism as a tool of media literacy against misinformation. *Index Communication*. 2018. № 8 (2). P. 295–316.
12. Sarbasheva Z. M. Speech etiquette as a set of norms and stereotypes of communication. *Scientific almanac*. 2019. № 11–1 (61). P. 202–204/
13. Young D. G., Jamieson K. H., Poulsen S. Fact-Checking effectiveness as a function of format and tone: Evaluating FactCheck.org and FlackCheck.org. *Journalism & Mass Communication Quarterly*. 2018. № 95 (1). P. 49–75.

References

1. Vashchenko, K. O. (2020). *Typolohiia movnykh pomylk na ukrainskomu telebachenni ta v sotsialnykh merezhakh* [Typology of language errors on Ukrainian television and in social networks]. Sloviansk [in Ukrainian].
2. Yelisovenko, Yu. (2007). *Kultura i tekhnika movlennia v teleradiozhurnalistytsi* [Broadcast culture and technique in television and radio journalism]. Retrieved from <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=306> [in Ukrainian].
3. Zdor, Ya. O. (2021). *Pomylyky na telebachenni. movlennia veduchykh* [Mistakes on television. broadcasting of the presenters], *Yunist nauky – 2021: sotsialno-ekonomichni ta humanitarni aspekty rozvytku suspilstva* : zb. tez XI Mizhнарод. nauk.-prakt. konf. [The youth of science – 2021: socio-economic and humanitarian aspects of the development of society, Abstracts of Papers 11th International Scientific and Practical Conference]. (Vol. 2). Chernihiv [in Ukrainian].
4. Kasianchuk, N. V. (2018). *Vplyv telebachennia: problemy ta naslidky* [The influence of television: problems and consequences], *Materialy XLVII naukovu-tekhnichnoi konferentsii pidrozdiliv VNTU* [Proceedings of the 47th Scientific and Technical Conference]. Retrieved from <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4611> [in Ukrainian].
5. Kobiakova I. K., & Taran, L. O. (2017). *Analiz leksychnykh odynyts zasobiv masovoi informatsii* [Analysis of lexical units of mass media], *Sotsialnohumanitarni aspekty rozvytku suchasnoho suspilstva: materialy V Vseukrainskoi naukovo konferentsii* [Socio-humanitarian aspects of the development of modern society, Proceedings of the 5th All-Ukrainian Scientific Conference]. Sumy [in Ukrainian].
6. Moi, D., & Ordolff, M. (2019). *Televiziina zhurnalistyka: Praktychna zhurnalistyka* [Television journalism: Practical journalism]. Kyiv: Akademiia ukrainskoi presy; Tsentrl vilnoi presy [in Ukrainian].
7. Serbenska, O. A. (2002). *Efirne movlennia u vzaiemynakh z usnoi movoiu* [Broadcasting in relations with oral language]. *Televiziina y radiozhurnalistyka*, 32–37 [in Ukrainian].
8. Solomin, Ye. (2015). *Televiziini novyny. Luhanskyi dosvid* [Television news. Luhansk experience]. Uzhhorod: FOP Bereza A. E. [in Ukrainian].
9. Alibaev, A. N. (2016). Norms of speech communication: speech etiquette. *Bulletin of the Osh state University*, 3–2, 238–241 [in English].
10. Ashurova, D., & Salomov, N. (2015). The national specificity of speech etiquette. *Science. Education. Personality*, 3, 22–25 [in English].

11. Rodriguez, M. (2018). Fact-Checking vs. Fake News: confirmation journalism as a tool of media literacy against misinformation. *Index Communication*, 8 (2), 295–316 [in English].
12. Sarbasheva, Z. M. (2019). Speech etiquette as a set of norms and stereotypes of communication. *Scientific almanac*, 11–1 (61), 202–204 [in English].
13. Young, D. G., Jamieson, K. H., & Poulsen, S. (2018). Fact-Checking effectiveness as a function of format and tone: Evaluating FactCheck.org and FlackCheck.org. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95 (1), 49–75 [in English].

Стаття надійшла до редакції 02.10.2023.

Received 02.10.2023.

Putsiata I. Principles of Violation of the Aesthetics of Television Broadcasting on the Example of «Channel 24» Presenters – Kateryna Solyar and Artem Ovdienka

The article defines that **the purpose of the research** is to analyze the principles of violation of the aesthetics of television broadcasting on the example of the presenters of «Channel 24» – Kateryna Solyar and Artem Ovdienko.

The methodological basis of the research is the systematic, comparative, and induction method. Thus, the systematic method was used in order to reveal the integrity of the scientific views of Ukrainian and foreign researchers regarding the specifics of communication and speech behavior of the presenter on television. The comparative method made it possible to analyze the principles of the violation of television broadcasting on Channel 24 hosted by Kateryna Solyar and Artem Ovdienko. The method of induction was used to study the informational material by means of the analysis of general conclusions.

The results. According to the conducted research, the TV broadcast of presenters Kateryna Solyar and Artem Ovdienko on Channel 24 contains a significant number of linguistic and stylistic mistakes. In addition, presenters are characterized by incorrect pronunciation, they often use Russianisms and some colloquial, colloquial and slang words.

Therefore, when analyzing the principles of violation of television broadcasting on Channel 24 by presenters Kateryna Solyar and Artem Ovdienko, it is important to note that they are dominated by Russianisms and unnatural pronunciation of sounds in the Ukrainian language, their use of fragments from the Russian language.

Scientific novelty. For the first time, the principles of violation of the aesthetics of television broadcasting were analyzed using the example of the presenters of Channel 24 – Kateryna Solyar and Artem Ovdienko.

Practical significance. The main results and conclusions can be used for the formation of aesthetic broadcasting on television for linguistic education of all social strata of our citizens, raising the level of speech culture, fostering a respectful attitude towards the Ukrainian language.

Key words: aesthetics, television broadcasting, means of mass communication, lexical and morphological archaisms, information space.

Pucyta I. Zasady naruszania estetyki transmisji telewizyjnej na przykładzie prezentów «Kanału 24» – Kateryny Solyar i Artema Ovdienki

W artykule określono, że **celem pracy** jest analiza zasad naruszania estetyki przekazu telewizyjnego na przykładzie prezenterów «Kanału 24» – Kateryny Solyar i Artema Ovdienko.

Podstawą metodologiczną badań jest metoda systematyczna, porównawcza i indukcyjna. W ten sposób zastosowano metodę systematyczną, aby ujawnić integralność poglądów naukowych badaczy ukraińskich i zagranicznych na temat specyfiki zachowań komunikacyjnych i mowy prezentera w telewizji. Metoda porównawcza umożliwiła analizę zasad naruszania przekazu telewizyjnego na kanale 24, którego gospodarzami są Kateryna Solyar i Artem Ovdienko. Do badania materiału informacyjnego metodą analizy wniosków ogólnych wykorzystano metodę indukcji.

Wyniki. Z przeprowadzonych badań wynika, że audycja telewizyjna prezenterów Kateryny Solyar i Artema Ovdienko na kanale 24 zawiera znaczną liczbę błędów językowych i stylistycznych. Ponadto prezenterów cechuje niepoprawna wymowa, często używają rosyjskości oraz niektórych słów potocznych, potocznych i slangowych.

Dlatego też analizując zasady łamania zasad transmisji telewizyjnej w Programie 24 przez prezenterów Katerynę Solyar i Artema Owdienko, należy zauważyć, że dominuje w nich rusyfikacja i nienaturalna wymowa dźwięków w języku ukraińskim, wykorzystanie przez nich fragmentów z języka rosyjskiego język.

Nowość naukowa. Po raz pierwszy zasady naruszania estetyki przekazu telewizyjnego analizowane są na przykładzie prezenterów «24 Channel» – Kateryny Solyar i Artema Ovdienko.

Praktyczne znaczenie. Główne wyniki i wnioski można wykorzystać do kształtowania estetycznych przekazów telewizyjnych w celu edukacji językowej wszystkich warstw społecznych naszych obywateli, podnosząc poziom kultury mowy, krzewiąc szacunek do języka ukraińskiego.

Słowa kluczowe: estetyka, przekaz telewizyjny, środki masowego przekazu, archaizmy leksykalne i morfologiczne, przestrzeń informacyjna.